

**BOSHLANG'ICH SINFLARDA INGLIZ TILINI O'QITISHDA
O'YINLI METODLARNING AHAMIYATI**

Alfraganus universiteti

Ijtmoiy fanlar fakulteti

Logopediya yonalishi

3 kurs talabasi

Turg'unboyeva Feruza

Shuxrat qizi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'qitishda o'yinli metodlardan foydalanishning ahamiyati tahlil qilinadi. O'yinlar kichik yoshdagi o'quvchilar uchun tabiiy faoliyat turi bo'lib, ularning til o'rganish jarayoniga qiziqishini oshiradi, motivatsiyasini kuchaytiradi va kommunikativ kompetensiyasini rivojlantiradi. Maqolada o'yinli metodlarning nazariy asoslari, ularning turlari va ta'lim jarayonidagi qo'llanilish samaradorligi haqida so'z yuritiladi.*

Kalit so'zlar: *ingliz tili, boshlang'ich ta'lim, o'yinli metod, motivatsiya, kommunikativ kompetensiya, interaktiv dars, metodika.*

**ЗНАЧЕНИЕ ИГРОВЫХ МЕТОДОВ В ОБУЧЕНИИ АНГЛИЙСКОМУ
ЯЗЫКУ В НАЧАЛЬНЫХ КЛАССАХ**

Аннотация: *В статье анализируется важность использования игровых методов в обучении английскому языку в начальных классах. Игры являются естественным видом деятельности для младших школьников, повышая их интерес к изучению языка, мотивацию и развивая коммуникативную компетенцию. В статье рассматриваются теоретические основы игровых методов, их виды и эффективность использования в образовательном процессе.*

Ключевые слова: английский язык, начальное образование, игровой метод, мотивация, коммуникативная компетенция, интерактивный урок, методика.

THE IMPORTANCE OF GAME-BASED METHODS IN TEACHING ENGLISH IN PRIMARY SCHOOLS

Abstract: *This article analyzes the importance of using game-based methods in teaching English in elementary grades. Games are a natural activity for young students, enhancing their interest in language learning, motivation, and developing communicative competence. The article examines the theoretical foundations of game-based methods, their types, and their effectiveness in the educational process.*

Keywords: *English language, primary education, game-based method, motivation, communicative competence, interactive lesson, methodology.*

Globalizatsiya jarayonida ingliz tili butun dunyo bo'ylab xalqaro muloqot, ilm-fan, texnologiya, biznes va axborot almashinuvi vositasi sifatida alohida ahamiyat kasb etmoqda. Bugungi kunda xalqaro konferensiyalar, ilmiy tadqiqotlar, iqtisodiy aloqalar va madaniy hamkorlikning katta qismi ingliz tilida olib borilishi uning universal til sifatidagi o'rnini yanada mustahkamlamoqda. Shu sababli ingliz tilini samarali o'rganish nafaqat ta'lim jarayonida, balki shaxsning kasbiy rivojlanishi va ijtimoiy hayotida ham muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

Ingliz tilini egallashda to'rt asosiy ko'nikma, o'qish, yozish, tinglash va gapirish, bir-birini to'ldiruvchi muhim komponentlar hisoblanadi. Ulardan tinglab tushunish (listening comprehension) ko'nikmasi alohida ahamiyatga ega, chunki u real hayotiy muloqotda birinchi navbatda zarur bo'lgan kommunikativ malakani shakllantiradi. Tilni faqat o'qish yoki yozish orqali emas, balki tinglab tushunish va eshitilgan nutqni qayta ishlash orqali to'laqonli o'zlashtirish mumkin.

Tinglab tushunish o'quvchining nutqiy faoliyatida samarali muloqot olib borish, eshitilgan matndan muhim ma'lumotlarni ajratib olish, asosiy g'oyani

anglash va unga mos kommunikativ javob berish qobiliyatini shakllantiradi. Bu jarayonda nafaqat soʻz va jummalarni anglash, balki intonatsiya, talaffuz, nutq tezligi va kontekstni toʻgʻri tushunish ham muhim hisoblanadi.

Zamonaviy taʼlim tizimida tinglab tushunish koʻnikmasini rivojlantirish oʻquvchilarning ingliz tilida erkin muloqot qilishi, turli manbalardan olingan maʼlumotlarni qayta ishlashi va kundalik hayotda amaliy qoʻllay olishini taʼminlaydi. Shu bois taʼlim jarayonida tinglab tushunish mashqlarini tizimli va bosqichma-bosqich tashkil etish, autentik materiallar hamda texnologik vositalardan foydalanish muhim pedagogik vazifa hisoblanadi.

Oʻyinli metodlarning nazariy asoslari: Oʻyin taʼlim jarayonida tabiiy faoliyat turiʼlib, tibbiy nuqtayi nazardan kichik bolalarning rivojlanishiga boʻlgan taʼsir koʻrsatadi. Vygot, Piaget kabi olimlarning taʼlim nazariyalarida oʻyin bolalarning ijtimoiy tajriba orttirishi, muloqotni rivojlantirish va taʼlim kurini qobiliyat sifatida qaraladi. Oʻyinli metodlar ingliz tilini oʻqitishda bolalarni til muhitiga yaqinlashtirish, ularning qiziqarli mashgʻulotlariga jalb etib, tabiiy nutqiy faoliyatga undaydi.

Oʻyinli metodlarning turlari: Boshlangʻich sinf oʻquvchilari uchun ingliz tilida qoʻllash mumkin boʻlgan oʻyin turlariga yordam berish:

- **Leksik oʻyinlar**, soʻz boyligini, yangi soʻzlarni mumkinligi uchun (masalan, “Memory game”, “Flashcards”).
- **Grammatik oʻyinlar**, grammatikani oʻrnatishni amaliyotda qoʻllashni osonlashtirish (masalan, “Find the error”, “Sentence race”).
- **Rollar oʻynash (role play)** turli dasturlarda nutqiy faoliyatni mashq qilish qiladi.
- **Harakatli oʻyinlar**, oʻquvchilarning jismoniy faolligini va til oʻrganishga yanada rivojlantirish uygʻotadi.
- **Multimedia asosidagi oʻyinlar**, interaktiv dasturlar, onlayn oʻyinlar, animatsiyalar orqali tinglab yaratish va talaffuz koʻ rivojlanishini rivojlantiradi.

Amaliy qoʻllanilish mumkin, boshlangʻich sinflarda ingliz tili darslarida oʻyinli metodlardan yuklash oʻquvchilarni faol ishtirokchi sifatida dars jarayoniga

jalb etiladi. O'yinlar orqali o'quvchilar erkin muloqot qiladi, so'z va jummalarni eslab qolishlari yengillashadi, dars jarayoni esa quvnoq va samarali bo'ladi. O'quvchilarda jamoada ishlash, bir-birini tinglash va hurmat qilish ko'rinishini shakllantiradi.

Boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'qitishda o'yinli metodlarning ahamiyati beqiyosdir. Ular o'quvchilarning dars jarayoniga bo'lgan qiziqishini oshiradi, motivatsiyasini mustahkamlaydi va til o'rganishga bo'lgan ichki ehtiyojni uyg'otadi. O'yinli metodlar orqali kichik yoshdagi o'quvchilar o'z bilimlarini erkin namoyon etadi, so'z va jummalarni qulay tarzda eslab qoladi, muloqot jarayonida faol ishtirokchi sifatida o'zini sinab ko'radi. Bu esa ularning nafaqat lingvistik, balki ijtimoiy va psixologik jihatdan ham rivojlanishiga yordam beradi.

O'yin asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar nutqiy faoliyatni faollashtiradi, kommunikativ kompetensiyani shakllantiradi va bolalarning ingliz tilida erkin fikrlashiga zamin yaratadi. Bundan tashqari, o'yinlar o'quvchilarda ijodkorlik, hamkorlik va bir-biriga hurmat bilan munosabatda bo'lish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shu sababli ingliz tili o'qituvchilari dars jarayonida o'yinli metodlardan muntazam, tizimli va maqsadli foydalanishlari lozim.

Eng muhimi, o'yinlar bolalarning yosh xususiyatlari va ehtiyojlariga moslashtirilgan holda qo'llanilsa, ular nafaqat bilim olish vositasi, balki shaxsiy rivojlanish, ijtimoiylashuv va ta'lim jarayonida faol ishtirok etishning samarali mexanizmiga aylanadi. Demak, boshlang'ich ta'limda o'yinli metodlarni keng qo'llash kelgusida ingliz tilini mukammal o'zlashtirish uchun mustahkam poydevor yaratadi.

ADABIYOTLAR

1. Vygotskiy, LS *Jamiyatdagi aql*. Garvard universiteti nashriyoti, 1978 yil.
2. Piaget, J. *O'yin, orzular va bolalikdagi taqlid*. Routledge, 1962 yil.
3. Rayt, A., Betteridge, D. va Bakbi, M. *Til o'rganish uchun o'yinlar*. Kembrij universiteti nashriyoti, 2006 yil.
4. Harmer, J. *Ingliz tilini o'qitish amaliyoti*. Pearson Education, 2007 yil.
5. Kameron, L. *Yosh o'quvchilarga tillarni o'rgatish*. Kembrij universiteti nashriyoti, 2001 yil.